

PUNOMOĆNIK

ZA PRIJAM

PISMENA

IMA VELIKU ODGOVORNOST I FUNKCIJU

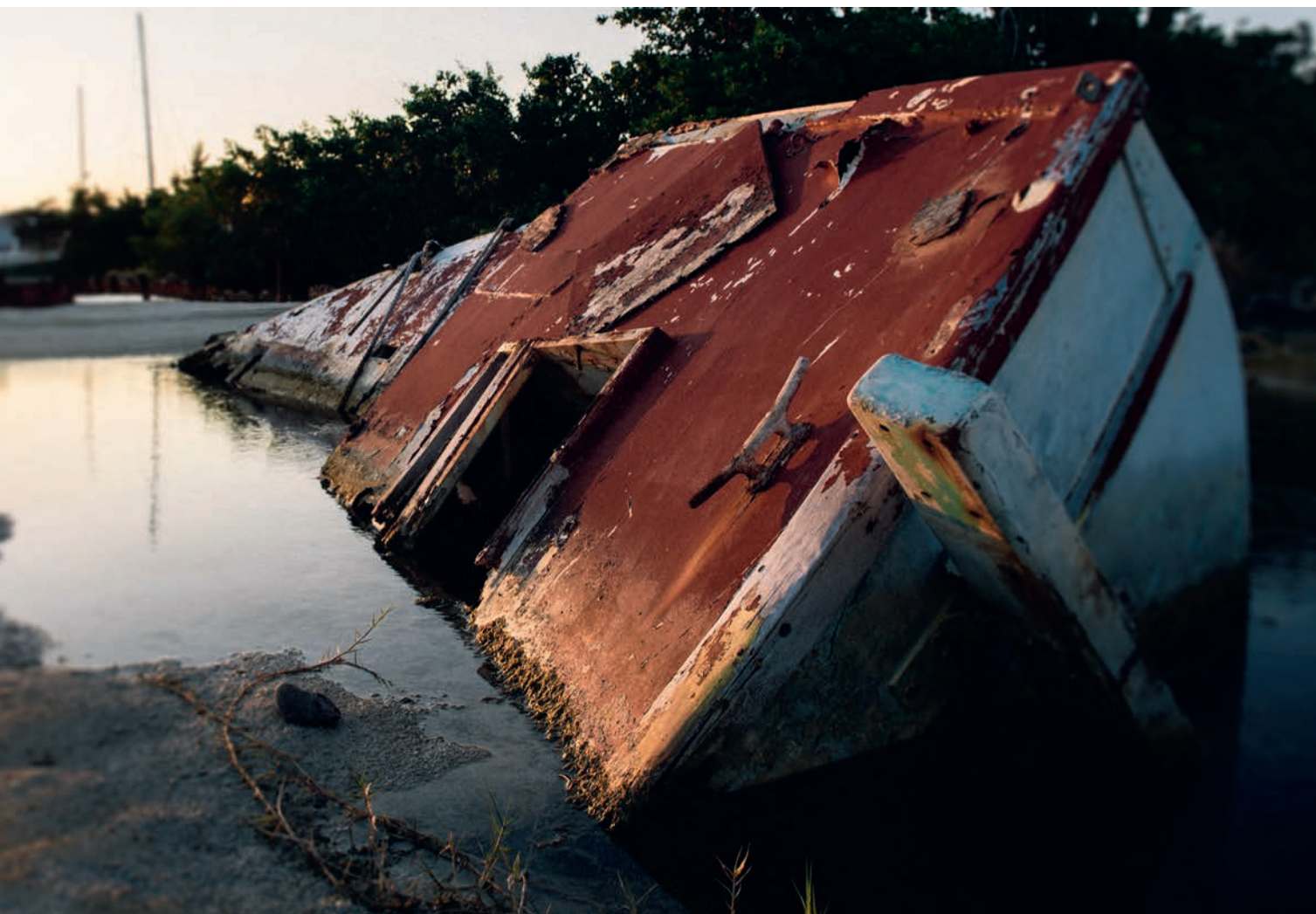
Tekst: **odvjetnica Tiziana Paris**

Foto: **arhiva Burze Nautike**

Nedavno je u svim medijima objavljena obavijest Ministarstva mora, prometa i infrastrukture kako se započelo s postupkom sređivanja podataka u Upisniku plovila u sklopu kojeg je provedeno brisanje ukupno 21.814 plovnih objekata. Ministarstvo nastavlja s „akcijom brisanja“ te je najavljeno kako će se u listopadu ove godine donijeti rješenja o brisanju jahti i brodica iz Upisnika brodova Republike Hrvatske čiji vlasnici nisu platili naknade za sigurnost plovidbe i zaštitu mora dvije godine zaredom, preciznije rečeno za

2019. i 2020. godinu. Posebno se ističe kako je riječ o popisu na kojem se nalazi više od 10.000 jahti i brodica za koje je evidentiran nepodmireni dug zbog neplaćanja naknade za sigurnost plovidbe koji je utvrđen do 15. kolovoza 2021. godine. Iznos neplaćenih naknada za sigurnost plovidbe i zaštitu mora od onečišćenja, kao i naknada za upotrebu pomorskog dobra za ove dvije godine prelazi 5.000.000 kuna, a brisanje će se provesti sukladno odredbama članka 192. stavka 3. Pomorskog zakonika („Narodne novine“ br. 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15, 17/19).

O svemu navedenom detaljno smo pisali u prethodno objavljenom članku kada smo utvrdili kako je navedeni postupak zakonit i pravno utemeljen. Međutim, nakon čitanja ovog proglašavanja smatram da je vrlo bitno pojasniti pojam instituta „Punomoćnika za prijam pismena“. Naime, sjetila sam se mnogobrojnih slučajeva kad su stranci imenovali svog punomoćnika za prijam pismena u RH, a taj, nažalost, nije izvršavao svoje obveze, odnosno, u konkretnom slučaju nije ih obavijestio da je primio obavijest o plaćanju naknade, i sada će se vlasnik, ni kriv

Hrvatska je postala raj za nautičare. Svatko tko u Europi ima brod, makar u jednom kutku mozga mašta o tome da mu brod bude cijele godine vezan u Hrvatskoj. No da bi stranac mogao imati brod vezan u našem portiću on mora imati punomoćnika za prijam pismena. I mnogi od naših čitatelja su na sebe preuzeli ovu funkciju, a da zapravo nisu ni svjesni obaveza koje ona nosi

ni dužan naći pred brisanjem svog plovila iz Upisnika. Dakle, sada, kad je Ministarstvo pokrenulo postupak brisanja plovila po službenoj dužnosti i o toj odluci obavijestilo sve medije, više nego ikad, smatram potrebnim, objasniti pojam „Punomoćnika za prijam pismena“ .

TKO MORA IMENOVATI PUNOMOĆNIKA ZA PRIJAM PISMENA?

U više navrata brojni su me klijenti kontaktirali i pitali zašto je zakonom predviđeno imenovanje tzv. „punomoćnika za prijam pismena“ koja

je njegova uloga? Ima li taj punomoćnik uopće ikakve odgovornosti?

Prvenstveno se mora istaknuti kako se u svim postupcima pred Lučkom kapetanijom supsidijarno uz Pomorski zakonik primjenjuje ujedno i Zakon o općem upravnom postupku. Sukldno čl. 37 Zakona o općem upravnom postupku određeno je kako svaka strana, bez obzira radi li se o pravnoj ili fizičkoj osobi koja nema adresu u RH već u inozemstvu, ali u svom vlasništvu ima plovilo registrirano u RH, mora imenovati osobu od svoj povjerenja za prijam pismena. Ta osoba se zove

„Punomoćnik za prijam pismena“ i njemu će se ubuduće slati sva pismena nadležnih upravnih tijela. Punomoćnik mora biti državljanin RH, odnosno mora imati prijavljenu adresu stanovanja u RH.

KAKO SE IMENUJE PUNOMOĆNIK ZA PRIJAM PISMENA?

Imenovanje punomoćnika je relativno jednostavan posao. Treba samo ispuniti obrazac punomoći koji je objavljen na stranicama Ministarstva. Osoba koja imenuje i postavlja svog punomoćnika u pravnom žargonu

naziva se opunomoćitelj, i on ispunjava obrazac koji se na kraju potpisuje, a potpis se ovjerava kod javnog bilježnika.

Jednom kad ste imenovali punomoćnika za prijam pismena i o tome obavijestili nadležnu lučku kapetaniju, sva pismena bi se trebala dostavljati punomoćniku definiranom u obrascu. To znači da sve obavijesti o plovilu dolaze na adresu punomoćnika u RH, a ne pravog vlasnika plovila koji se nalazi u nekoj stranoj državi. Čim se neka obavijest isporuči punomoćniku kapetanija će dostavu pismena smatrati „urednom“, kao da je i direktno dostavljena vlasniku plovila!

KOJA JE FUNKCIJA PUNOMOĆNIKA ZA PRIJAM PISMENA?

Iz svega navedenog jasno proizlazi funkcija punomoćnika za prijam pismena. Međutim, čini se da mnogi od punomoćnika baš i ne razumiju svoje obveze. Često me brojni klijenti kontaktiraju govoreći kako su napravili uslugu prijatelju koji je vlasnik plovila i živi u Sloveniji, Njemačkoj, Austriji, ili nekoj drugoj zemlji, pristavši biti njihovim punomoćnicima za prijam pismena. Većina je na to pristala prvenstveno zato jer su stekli dojam da „nemaju nikakve odgovornosti!“. No taj dojam je potpuno pogrešan! Punomoćnik za prijam pismena ima itekakvu odgovornost i funkciju!

Uzmimo sad baš na primjer slučaj plaćanja, odnosno neplaćanja naknada za pomorsko dobro. Kako smo rekli,

nakon ovjeravanja potpisa i predaje obrasca kapetaniji, nadležno tijelo od toga trenutka sve obavijesti za plaćanje šalje punomoćniku za prijam pismena.

I što se događa ako on ne obavijesti vlasnika plovila? Događa se upravo maločas opisani slučaj: ako je naknada uredno dostavljena na adresu prijavljenog punomoćnika, nadležno će tijelo smatrati da je dostavljena i vlasniku, i ukoliko ne bude plaćena, plovilo će se izbrisati iz upisnika. A i o tome će se opet obavijestiti punomoćnik, a ne pravi vlasnik.

ŠTO AKO PUNOMOĆNIK ZAKAŽE U SVOJIM OBAVEZAMA?

Ukoliko punomoćnik pravovremeno ne obavijesti vlasnika plovila, on će se nažalost naći u situaciji da će mu se izbrisati plovilo iz upisnika, što pak znači da ga neće moći koristiti sve do ponovnog upisa. U tom slučaju vlasnik plovila ima puno pravo tužiti punomoćnika i od njega potraživati naknadu štete zbog neizvršavanja zakonske dužnosti.

Dakle, zakonska dužnost punomoćnika za prijam pismena je da primi pismo koje je upućeno vlasniku plovila (njegovom opunomoćitelju) i RAVOVREMENO ga obavijesti o tom pismenu, kako opunomoćitelj ne bi doživio ikakvu moguću štetu. Punomoćnik za prijam pismena nije dužan zastupati opunomoćitelja u upravnim postupcima. Njegova isključiva obaveza je pravovremeno prosljediti mu, odnosno obavijestiti

ga o svim dostavljenim pismenima od strane hrvatskih upravnih tijela. Ako punomoćnik ne obavlja svoju funkciju ili je izvrši sa zakašnjenjem pa obavijesti vlasnika plovila o pismu tek nakon nekoliko mjeseci, vlasnik plovila može doživjeti štetu kao što je recimo brisanje plovila iz hrvatskog upisnika, a što će ga u budućnosti izložiti brojnim nepotrebnim troškovima.

ŠTO U SLUČAJU POLOVIČNO OBAVLJENE DUŽNOSTI?

Postoje i slučajevi u kojima se zadaća može obaviti s polovičnim uspjehom. Jedan od mogućih scenarija jest da punomoćnik za prijam pismena opunomoćitelju nije dostavio zahtjev za uplatu naknade ali je, srećom, na vrijeme prosljedio Rješenje o brisanju plovila. U tom slučaju vlasnik brisanog pomorskog objekta može izjaviti prigovor. Međutim, time se problem ne rješava automatski. Budući da se dostava punomoćniku za prijam pismena smatra urednom dostavom, nitko ne može garantirati da će nadležno upravno tijelo i prihvatiti razlog prigovora. Po zakonu radi se o uredno poslanoj i uredno zaprimljenoj obavijesti.

Ukoliko vlasnik ima sreće i upravno tijelo mu iziđe ususret i prihvati prigovor, tada će se provesti obnova postupka po službenoj dužnosti i donijeti rješenje sukladno odredbi članka 123. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ br. 47/09).

A što ukoliko upravno tijelo ne prihvati navedeni prigovor? U tom slučaju, plovilo se briše po službenoj dužnosti. Jedino što tada vlasniku preostaje jest podnijeti zahtjev za upis brisanog pomorskog objekta. Temeljem odredbi članka 60. Pravilnika o vođenju upisnika brodova, najvišoj dopuštenoj starosti i tehničkim uvjetima za upisnik brodova („Narodne novina“ br. 13/2020) vlasnik je ovlašten podnijeti zahtjev za ponovni upis ukoliko dostavi sve potrebne podatke koji su nedostajali i bili razlogom brisanja iz upisnika brodova. Temeljem zahtjeva za ponovni upis potrebno je dostaviti izvanredni pregled.

Pregled brodice obavljaju nadležne lučke kapetanije ili ispostave lučke kapetanije, a za preglede jahti i brodova zadužen je Hrvatski registar brodova. Ako pomorski objekt temeljem zakonskih odredbi ima dozvolu za radiostanicu, tada uz zahtjev za ponovni upis treba priložiti i obrazac zahtjeva HAKOM-a. Dakle, stvaraju se dodatni troškovi jer treba nanovo upisati sve, kao i kod prvog upisa, a vlasnik te troškove može potraživati ih od imenovanog punomoćnika, naravno, pod uvjetom da se stvarno dokaže njegova krivnja.

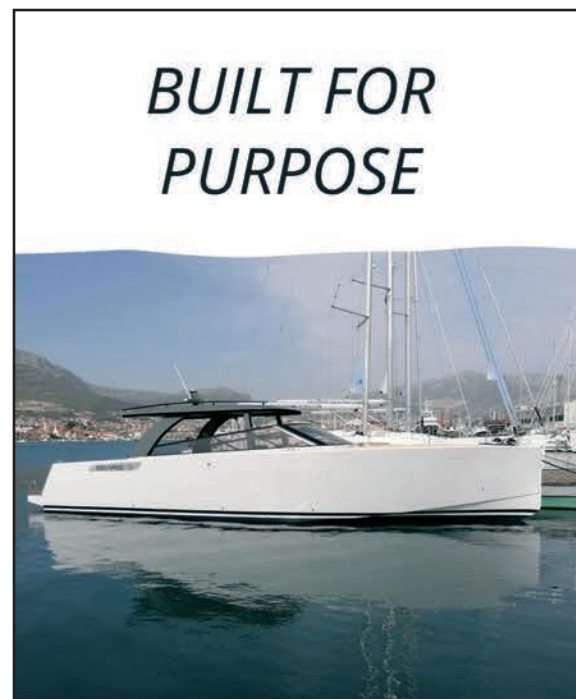
PUNOMOĆNIK NIJE SAMO POČASNA TITULA

Imate li dobrog prijatelja koji ima brodicu, a ne živi u Hrvatskoj, napraviti ćete mu veliku uslugu ako pristanete biti njegov punomoćnik za prijam pismena, ali morate biti svjesni da to nije samo

počasna titula. Prava baš i nemate, ali obaveze su i više no evidentne! Prije no što stavite svoj potpis na obrazac dobro razmislite o svojoj funkciji jer svaki punomoćnik ima obvezu i odgovornost posrednika koji će PRIMITI pismena u ime i za račun opunomoćnika, i onda tu obavijest prosljediti opunomoćitelju. Kako bi se zaštitio od eventualnog prebacivanja odgovornosti punomoćnik bi svakako trebao SAČUVATI DOKAZ o primitku, ali i o slanju obavijesti. Naime, često se zna desiti i slučaj da punomoćnik pravovremeno obavijesti opunomoćnika o pismenu, ali se ovaj, kako bi izbjegao plaćanje naknade, jednostavno ne odazove. I ukoliko kasnije dođe do brisanja plovila, tada sustavno prebacuje krivnju na punomoćnika tvrdeći da ga nije pravovremeno obavijestio.

Stoga na kraju ponavljam savjet svim našim čitateljima: jako dobro razmislite prije nego prihvatite imenovanje, jer to nije bezazleno! Dakle, nije istina da nemate nikakve odgovornosti: postoji obveza prijma pismena, obaveza dostave pismena opunomoćniku i odgovornost dokazivanja tog postupka. Vi morate sačuvati dokaz da ste opunomoćniku dostavili pismenu, u suprotnom mogli biste materijalno odgovarati za štetu koja, ovisno od slučaja do slučaja, može biti i poprilično velika.

Za sve daljnje informacije, prijedloge tema i pravno savjetovanje slobodno nas kontaktirajte na: www.lawparis.com. **BN**

COLNAGO

Pakleni otoci d.o.o.,
Držičeva 21, 21000 Split, Hrvatska
Tel: + 385 0 98 959 5094
Fax: + 385 0 21 321 694
mail@colnagomarine.com
www.colnagomarine.com